SCENARIUSZ ZAJĘĆ • 3-6 LAT

Pokażę Ci Polskę po swojemu

Miejsca, słowa, zabawy i historie. Każde dziecko może pokazać swój fragment Polski.

Autorka: Anna Szkotak

Opracowanie graficzne: Monika Lewandowska

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Dlaczego warto?

Dzieci wychowujące się poza Polską spotykają się z pytaniami o język, rodzinę i kraj pochodzenia. Czasami chcą opowiedzieć rówieśnikom o Polsce, ale nie wiedzą, od czego zacząć albo obawiają się, że nie mają wystarczającej wiedzy.

Tymczasem przedstawianie Polski nie musi polegać na wymienianiu symboli narodowych, dat czy znanych postaci. Dziecko może opowiedzieć o ulubionej zabawie, słowie, piosence, potrawie, miejscu albo osobie. Może również pokazać coś, co dopiero niedawno poznało i co je zaciekawiło.

Scenariusz „Pokażę Ci Polskę po swojemu” pozwala dzieciom stworzyć osobistą i współczesną prezentację Polski. Każde z nich wybiera temat, który jest mu bliski. Dzięki temu Polska przestaje być odległym, abstrakcyjnym krajem, a staje się zbiorem konkretnych doświadczeń, obrazów, dźwięków, smaków i relacji.

Zajęcia rozwijają słownictwo, umiejętność opisywania, zadawania pytań i występowania przed grupą. Wzmacniają również poczucie, że każde dziecko może być przewodnikiem po swoim fragmencie polskości, niezależnie od poziomu znajomości języka polskiego i częstotliwości odwiedzania Polski.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Przygotowanie zajęć

W pakiecie znajdziesz:

- Załącznik nr 1. List od Poli „Potrzebuję Waszej pomocy”.
- Załącznik nr 2. Ilustracje sposobów pokazywania Polski oraz współczesnej Polski.
- Załącznik nr 3. Karty wyboru „Co chcę pokazać?”.
- Załącznik nr 4. Karty pytań pomocniczych.
- Załącznik nr 5. Karta pracy „Mój fragment Polski”.
- Załącznik nr 6. Ramka wystawowa.
- Załącznik nr 7. Zaproszenie na wystawę „Polska oczami dzieci”.
- Załącznik nr 8. Etykiety do wystawy.
- Puste karty do uzupełnienia własnymi pomysłami.

Dodatkowo potrzebne będą:

- kredki albo flamastry
- klej i nożyczki
- duże arkusze papieru
- opcjonalnie przyniesione fotografie, pocztówki lub niewielkie przedmioty
- opcjonalnie urządzenie do odtworzenia muzyki albo krótkiego nagrania.

Wydrukuj wybrane załączniki w skali 100%. Karty wytnij wzdłuż cienkich obrysów. Dodatkowe ilustracje współczesnej Polski znajdują się w drugiej części Załącznika nr 2.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Od listu do pierwszych pomysłów

Krok 1. Co mogłaby pokazać Pola?

Przeczytaj dzieciom list. Następnie zapytaj:

- Co Pola chce pokazać w swoim przedszkolu?
- Dlaczego trudno jej wybrać jedną rzecz?
- Czy wszystkie dzieci muszą pokazać Polskę w taki sam sposób?
- Co Ty zaproponowałbyś lub zaproponowałabyś Poli?
- Czy można opowiadać o miejscu, którego jeszcze się nie odwiedziło?

Zapisuj albo powtarzaj pomysły dzieci. Podkreśl, że nie trzeba znać całej Polski, aby opowiedzieć o jednym interesującym elemencie.

Krok 2. Jak można pokazać Polskę?

Pokaż ilustracje z Załącznika nr 2. Przedstawiają one:

- dziecko uczące kolegów polskiego powitania
- wspólne śpiewanie piosenki
- zabawę ruchową
- przygotowywanie potrawy
- oglądanie fotografii miasta
- pokazywanie krajobrazu
- czytanie polskiej książki
- rozmowę internetową z bliskimi
- prezentowanie współczesnego sportowca, artysty lub wynalazku
- opowiadanie rodzinnej historii.

Przy każdej ilustracji zapytaj:

- Co robi dziecko?
- Co chce pokazać innym?
- Jakich materiałów potrzebuje?
- Czy Ty chciałbyś lub chciałabyś zrobić coś podobnego?

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Krok 3. Polska może wyglądać różnie

Rozłóż zdjęcia albo ilustracje pokazujące różnorodną, współczesną Polskę:

- duże miasto
- małą miejscowość
- osiedle
- wieś
- góry
- morze
- jeziora
- nowoczesny pociąg
- bibliotekę
- plac zabaw
- stadion
- centrum nauki
- festiwal muzyczny
- rodzinny piknik
- dzieci uprawiające sport
- współczesną sztukę uliczną.

Poproś dzieci o wybranie ilustracji, która najbardziej je zainteresowała.

Zapytaj:

- Co widzisz?
- Co można tam robić?
- Czy znasz podobne miejsce?
- Co chciałbyś albo chciałabyś pokazać koledze?
- Jakie pytanie zadałbyś lub zadałabyś o tym miejscu?

Unikaj przedstawiania Polski wyłącznie przez zabytki, stroje ludowe i symbole historyczne.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Własny wybór i własne pytania

Krok 4. Wybieramy własny temat

Rozdaj karty z Załącznika nr 3:

- słowo
- powitanie
- piosenka
- zabawa
- książka
- potrawa
- miejsce
- krajobraz
- sport
- muzyka
- współczesny wynalazek
- ważna osoba
- rodzinne wspomnienie
- rzecz, którą chcę dopiero poznać.

Każde dziecko wybiera jedną kartę. Jeśli nie znajduje odpowiedniego tematu, korzysta z pustej karty i rysuje własny pomysł.

Dzieci mogą pracować samodzielnie, w parach albo w małych grupach.

Krok 5. Poznaję swój temat

Pokaż karty pytań z Załącznika nr 4:

- Co to jest?
- Jak wygląda?
- Gdzie można to znaleźć?
- Co można z tym robić?
- Kto mi o tym opowiedział?
- Skąd to znam?
- Dlaczego mnie to zainteresowało?
- Co chciałbym albo chciałabym pokazać innym?
- Jakie pytanie mogą zadać koledzy?
- Czego jeszcze chcę się dowiedzieć?

Dziecko wybiera dwa albo trzy pytania związane ze swoim tematem. Odpowiada ustnie, rysuje albo korzysta z pomocy osoby dorosłej.

Nie oczekujemy szczegółowej wiedzy. Jeśli dziecko czegoś nie wie, może powiedzieć: „Chcę to sprawdzić”.

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Przygotowujemy prezentację

Krok 6. Mój fragment Polski

Rozdaj Załącznik nr 5. Dziecko uzupełnia pola:

- Chcę pokazać:
- Wybrałem lub wybrałam to, ponieważ:
- Znam to z:
- Najbardziej podoba mi się:
- Chcę nauczyć innych:
- Moje pytanie do grupy:

Miejsce na rysunek, fotografię albo ilustrację.

Karta dla dzieci w wieku przedszkolnym opiera się głównie na rysunku. Dorosły może zapisać wypowiedź dziecka.

Krok 7. Próba prezentacji

Dzieci ćwiczą krótką prezentację. Można wykorzystać prosty schemat:

- „Chcę Wam pokazać...”.
- „Wybrałem lub wybrałam to, ponieważ...”.
- „Najbardziej podoba mi się...”.
- „Czy chcecie zobaczyć albo spróbować?”.
- „Czy macie pytanie?”.

Prezentacja może polegać na:

- pokazaniu rysunku
- wypowiedzeniu słowa
- nauczeniu grupy powitania
- zaśpiewaniu fragmentu piosenki
- pokazaniu ruchu z zabawy
- zaprezentowaniu fotografii
- odtworzeniu krótkiego nagrania
- opowiedzeniu jednego zdania.

Dziecko nie musi występować samodzielnie. Może prezentować w parze, poprosić dorosłego o przeczytanie wypowiedzi albo jedynie pokazać swoją pracę.

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Nasza wystawa

Krok 8. Wystawa „Polska oczami dzieci”

Każde dziecko umieszcza swoją pracę w ramce z Załącznika nr 6. Następnie przygotowuje krótką etykietę:

- Autor lub autorka:
- Mój temat:
- Chcę pokazać innym:
- To jest dla mnie ważne, ponieważ:

Prace tworzą wspólną wystawę. Można podzielić ją na obszary:

- Polska, którą znam
- Polska z rodzinnych opowieści
- Polska, którą chcę odwiedzić
- polskie słowa i dźwięki
- zabawy i smaki
- współczesna Polska.

Jedna praca może pasować do kilku obszarów.

Krok 9. Zwiedzamy i pytamy

Dzieci oglądają wystawę i wybierają pracę, o której chciałyby dowiedzieć się więcej.

Mogą skorzystać z pytań:

- Dlaczego to wybrałeś albo wybrałaś?
- Skąd to znasz?
- Co najbardziej Ci się podoba?
- Czy możesz mnie tego nauczyć?
- Gdzie mogę zobaczyć lub znaleźć coś podobnego?
- Czego jeszcze chcesz się o tym dowiedzieć?

Uczymy dzieci pytać z ciekawością, a nie sprawdzać wiedzę autora.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Zapraszamy i podsumowujemy

Krok 10. Zapraszamy gości

Wystawę można zaprezentować rodzicom, innej grupie, rówieśnikom z lokalnego przedszkola, uczestnikom dnia wielokulturowego, a także w bibliotece albo organizacji polonijnej.

Dzieci wspólnie ozdabiają zaproszenie z Załącznika nr 7.

Zaproszenie powinno zawierać tekst:

„Zapraszamy na wystawę »Polska oczami dzieci«. Pokażemy Polskę poprzez miejsca, słowa, zabawy, muzykę, smaki i nasze własne historie”.

Zakończenie zajęć

Usiądźcie w kręgu. Każde dziecko może dokończyć jedno zdanie:

- „Dzisiaj pokazałem albo pokazałam...”.
- „Zainteresowało mnie...”.
- „Chciałbym albo chciałabym dowiedzieć się więcej o...”.
- „Polska może kojarzyć się z...”.
- „Najbardziej podobał mi się pomysł...”.

Na zakończenie powiedz:

„Nie ma tylko jednego sposobu pokazywania Polski. Każde dziecko może opowiedzieć o niej po swojemu”.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Wskazówki dla osoby prowadzącej

- Nie sprawdzaj wiedzy encyklopedycznej.
- Nie wymagaj od dzieci przedstawiania obowiązkowych symboli narodowych.
- Nie zakładaj, że każde dziecko odwiedziło Polskę.
- Nie poprawiaj wypowiedzi w trakcie prezentacji.
- Pozwalaj korzystać ze wszystkich znanych języków.
- Nie oceniaj, czy wybrany temat jest „wystarczająco polski”.
- Włączaj elementy współczesnej Polski.
- Nie organizuj konkursu na najlepszą prezentację.
- Szanuj decyzję dziecka, które nie chce opowiadać o prywatnej historii rodzinnej.

Najważniejsze jest doświadczenie sprawczości: dziecko samo wybiera, jaki fragment Polski chce poznać i pokazać innym.

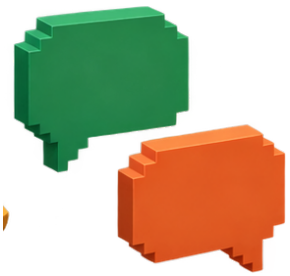

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Potrzebuję Waszej pomocy

Cześć!

Mam na imię Pola. W moim przedszkolu odbędzie się dzień, podczas którego dzieci pokażą miejsca ważne dla swoich rodzin. Chcę opowiedzieć o Polsce, ale nie wiem, co wybrać.

Mogłabym pokazać zdjęcie jeziora, nad którym byłam z dziadkiem. Mogłabym nauczyć dzieci mówić „cześć”. Mogłabym zaśpiewać polską piosenkę albo pokazać zabawę, w którą bawi się moja kuzynka.

Nie potrafię wybrać, ponieważ Polska kojarzy mi się z wieloma rzeczami. Pomyślałam więc, że każde dziecko może pokazać ją trochę inaczej. Czy pomożecie mi stworzyć wystawę „Polska oczami dzieci”?

Pola

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Uczymy się powitania

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Śpiewamy piosenkę

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Bawimy się w ruchu

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Przygotowujemy potrawę

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Oglądamy zdjęcie miasta

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Pokazujemy krajobraz

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Czytamy książkę

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Rozmawiamy z bliskimi

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Prezentujemy wynalazek

ZAŁĄCZNIK NR 2 • SPOSOBY PREZENTACJI

Opowiadamy rodzinną historię

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Duże miasto

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Mała miejscowość

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Osiedle

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Wieś

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Góry

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Morze

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Jezioro

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Nowoczesny pociąg

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Biblioteka

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Plac zabaw

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Stadion

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Centrum nauki

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Festiwal muzyczny

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Rodzinny piknik

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Dzieci uprawiające sport

ZAŁĄCZNIK NR 2 • WSPÓŁCZESNA POLSKA

Sztuka uliczna

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

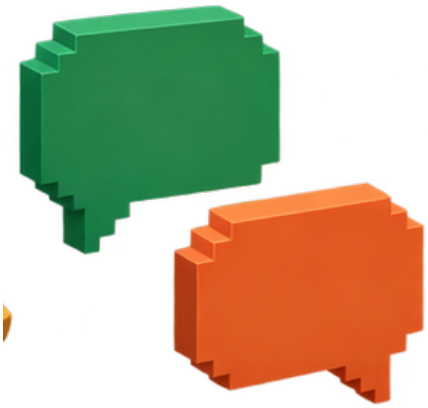

Słowo

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Powitanie

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Piosenka

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Zabawa

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Książka

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Potrawa

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Miejsce

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Krajobraz

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Sport

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Muzyka

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Współczesny wynalazek

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Ważna osoba

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Rodzinne wspomnienie

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY WYBORU

Coś, co chcę dopiero poznać

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Co to jest?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Jak wygląda?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Gdzie można to znaleźć?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Co można z tym robić?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Kto mi o tym opowiedział?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Skąd to znam?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Dlaczego mnie to zainteresowało?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Co chciałbym albo chciałabym pokazać innym?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Jakie pytanie mogą zadać koledzy?

ZAŁĄCZNIK NR 4 • PYTANIA

Czego jeszcze chcę się dowiedzieć?

Mój fragment Polski

Imię: _____

Narysuj, co chcesz pokazać. Poproś dorosłego o zapisanie Twoich słów.

Chcę pokazać:

Wybrałem lub wybrałam to, ponieważ:

Znam to z:

Najbardziej podoba mi się:

Chcę nauczyć innych:

Moje pytanie do grupy:

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Polska oczami dzieci

Wklej pracę lub stwórz ją tutaj.

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 7 • ZAPROSZENIE

Zapraszamy na wystawę „Polska oczami dzieci”

Pokażemy Polskę poprzez miejsca, słowa, zabawy, muzykę, smaki i nasze własne historie.

Kiedy?

Gdzie?

Zapraszają:

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 8 • ETYKIETA

Autor lub autorka:

Mój temat:

Chcę pokazać innym:

To jest dla mnie ważne, ponieważ:

ZAŁĄCZNIK NR 8 • ETYKIETA

Autor lub autorka:

Mój temat:

Chcę pokazać innym:

To jest dla mnie ważne, ponieważ:

ZAŁĄCZNIK NR 8 • ETYKIETA

Autor lub autorka:

Mój temat:

Chcę pokazać innym:

To jest dla mnie ważne, ponieważ:

ZAŁĄCZNIK NR 8 • ETYKIETA

Autor lub autorka:

Mój temat:

Chcę pokazać innym:

To jest dla mnie ważne, ponieważ:

ZAŁĄCZNIK NR 8 • ETYKIETA

Autor lub autorka:

Mój temat:

Chcę pokazać innym:

To jest dla mnie ważne, ponieważ:

ZAŁĄCZNIK NR 8 • ETYKIETA

Autor lub autorka:

Mój temat:

Chcę pokazać innym:

To jest dla mnie ważne, ponieważ:

PUSTA KARTA DO UZUPEŁNIENIA

Mój pomysł

PUSTA KARTA DO UZUPEŁNIENIA

Mój pomysł

PUSTA KARTA DO UZUPEŁNIENIA

Mój pomysł

PUSTA KARTA DO UZUPEŁNIENIA

Mój pomysł

PUSTA KARTA DO UZUPEŁNIENIA

Mój pomysł

PUSTA KARTA DO UZUPEŁNIENIA

Mój pomysł